

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj IV.

V sredo 16. Grudna 1846.

List 50.

Vera.

(Renatus Münster.)

Kaj močno v pers' človeku serčnost veje,
Ko hudournik se nesreč odpéra?
Kaj usmiljenja, tolažb gasi mu žeje?
Kaj mu z zaupam spet sercé ogreje?
Vera!

Kaj mu zaklad vsih znanstev oznanuje,
Vsadi v oserče limbar svet'ga mira?
Ljubezin čisto kaj mu navdihuje,
In up, ko žal in bolj sercé zdeluje?
Vera!

Kaj bégnje čverste umerjočim daja,
K' jih laž in draž, potuh in mērz zatéra?
Kaj nasladije duh z dišilam raja?
Kaj rôko blago k Bogu nam pogaja?
Vera!

Tud men' naj ona bo na mračnim poti
Studenc, od kodar čednost in blagost izvira,
Lé njé deržim se — ona nas ne zmoti;
Vse mine, mrè, — spremínu se upéra
Vera! —n.

Mehkimu lesu ličnost likaniga terdiga dati.

Večidel vse posvetne reči so le na videz izdelane. Ravno tako tudi mizarji delajo dan današnji hišno orodje kakor mize, omare, stole, pruke i. t. d. večidel le iz mehkega lesa, po verhu pa položijo likane furnire, ki se svetijo kot luč. Furnira pa povikša kupno ceno hišniga orodja tako, da si manj premožni ljudje taciga pohištva napraviti ne morejo.

Umni ljudje so premišljevali, kako bi se temu dalo pomagati, da bi ne potrebovali povsod dražih furnir, in kako bi se zamogla mehkimu lesu ličnost likaniga terdiga dati? In znajdli so tako umetnost, cesar nas je unidan gosp. Heinc, francoski malar, prepričal, ki je po oznanili 49. lista Novic v Ljubljanski obertniski šoli zbranim mojstram in učencam to umetnost pokazal in jih učil, kako naj se vse to dela. Veliko veselje so nad tem delam imeli in pa tudi pokazali, da se bojo te umetnosti, ki ni preteška, popolnoma izučili.

Vsa ta umetnost obstoji iz 3 razdelkov. Pervo delo je, da se orodje iz mehkega lesa s pripravno oljnato farbo namaže; drugo delo po posušenim oljnatim namazku je, da se s pripravno farbo, ki je z jesiham napravljena, orodju da poljubna podoba terdiga lesa, postavim orehoviga, češnjeviga, jesenoviga, mahagovine ali pa marmorja; tretje delo pa je, da se dodelano farbanje s firnežem namaže, kteriga zna Heinc veliko boljši napraviti, kakor je naš navadni firnež, in kteriga napravo nam je Heinc tudi na tanjko razložil.

Nemci imenujejo to umetnost z eno besedo sploh „Masern“, mi Slovenci jo bomo pa lepotečnje lesa imenovali. Prednosti te umetnosti so, da 1) zamoremo iz mehkega lesa napravljenimu hišnimu, cerkvenimu in vsimu drugimu orodju ličnost terdiga lesa dati, 2) so take orodja kakor omare, stoli, mize, oltarji, prižnice, spovednice, vrata i. t. d. veliko cenejši, zraven tega pa tudi 3) delj časa terpé, ker se zamorejo tudi z mokro cunjjo obrisovati, kar se na likanim terdim lesu ne sme storiti; 4) se te umetnosti vsak mizar in podobar lahko nauči, da le podoba terdiga lesa na tanjko pozná, ktero si pa tudi zamore poprej na popirji narediti in potem po nji delati. Gosp. Heinc je več tacih podob na popirji za našo obertnisko šolo naredil, kjer jih zamore vsakdo videti in si po njih predpodb ali muštrov napraviti. Ker nam bo gosp. Heinc tudi celo ravnanje, od perviga do zadnjiga, na tanjko popisal, bomo berž ko bo moč, to podučenje v Novicah na znanje dali. Poslednjič še povémo, da je gosp. Heinc po več hišah v Ljubljani take dela naredil, ktere se zamorejo v pisarnici kmetijske družbe in tudi pri meni videti. Tudi v cerkvi pri visoko častitljivih g. g. Frančiškanarjih v Ljubljani je Heinc pri lepi novi kapelici vrata po ti umetnosti naredil.

Dr. Bleiweis.

Nektere vodila za kmete.

Pripravi ječmeni njivo, ko posteljco neve-